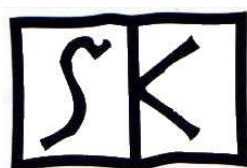

Šmídingerova knihovna Strakonice

Výroční zpráva za rok 2021

Šmídingerova knihovna Strakonice
Příspěvková organizace města Strakonice
Zámek 1, 386 11, Strakonice
IČO 70884552
Statutární zástupce: Mgr. Andrea Karlovcová
Zřizovatel: Město Strakonice

OBSAH:

Úvod.....	2
Základní statistické údaje k 31. 12. 2021	2
Knihovní fond	3
Organizační a správní opatření	3
Služby	3
Novinky	4
Regionální funkce	4
Aktivity	5
Spolupracujeme.....	6
Dotace.....	6
Personální záležitosti	6
Výsledky hospodaření za rok 2021	8

Úvod

Činnost knihovny byla v prvním pololetí roku opět podstatně narušena epidemií nemoci Covid – 19 a následnými vládními nařízeními, podle nichž byly všechny knihovny na území ČR uzavřeny pro veřejnost. Od začátku roku do 22. 2. jsme v knihovně půjčovali bezkontaktním způsobem – využili jsme pro tento účel samostatný vchod do odpočinkové místnosti, kde měli čtenáři po předchozí identifikaci přes domovní telefon připravené objednané publikace. Od 22. 2. jsme mohli půjčovat v režimu výdejních oken, takže se již knihovnické a čtenářské mohli vidět, probrat detaily výpůjček a byla umožněna i platba registrací či upomínek platební kartou.

Zároveň jsme při úplném uzavření knihovny čtenářům nabídli rozšířenou službu rozvozu knih (tedy nejen seniorům) a jejich bezkontaktního předání.

Několik zaměstnanců se zapojilo do dobrovolnické pomoci v nově zřízeném Očkovacím centru ve Strakonících.

Až od 12. 4. jsme mohli opět otevřít pro veřejnost – samozřejmě za zachování přísných protiepidemických opatření, jako jsou povinnost zakrytí dýchacích cest, dezinfekce u vstupu na všechna oddělení, značky informující o rozestupech umístěné na zemi, zákaz všech pobytových služeb včetně přístupu na veřejný internet a viditelně umístěná upozornění pro návštěvníky o všech omezeních. Pro zvýšení bezpečnosti zaměstnanců jsme již před koncem roku nechali nainstalovat na výpůjční pulty zábrany z čirého plexiskla.

Tato zásadní omezení se samozřejmě podepsala na statistickém výkazu činnosti knihovny v porovnání s předcovidovým obdobím.

Jihočeským krajem jsme byli navrženi do celostátní soutěže Městská knihovna roku a postoupili jsme do 2. kola mezi 8 nejlepších knihoven České republiky.

Základní statistické údaje k 31. 12. 2021

Registrovaní uživatelé knihovny: **3 291**, z toho **750** dětí ve věku do 15 let

Knihovní fond: **156 825** knihovních jednotek, **180** titulů periodik

Přírůstek knihovního fondu: **4 920** Úbytek: **3 187**

Počet výpůjček: **156 079**

Návštěvnost knihovny: **95 902**

Z toho: Fyzická návštěvnost půjčoven a studoven: **56 310**

Virtuální návštěvnost: **39 592**

Návštěvnost kulturních a vzdělávacích akcí: **9 052**

Návštěvnost internetu: **410**

Kulturní akce pro veřejnost: **88**

Vzdělávací akce pro veřejnost: **65**

Regionální funkce

Výměnné soubory půjčené jiným knihovnám: 61, počet svazků v nich: **8 724**

Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy: **488**

Počet vzdělávacích akcí určených pro knihovníky regionu: **3**

Knihovní fond

Za rok 2021 bylo zpracováno 4 920 dokumentů. Nákupy byly realizovány od 35 dodavatelů, 134 knih jsme dostali darem. Nákupy jsou podle možností realizovány u dodavatelů s nejvyššími rabaty, využíváme různé slevové akce, antikvariátní nákupy apod. Všechny zpracované záznamy se pravidelně zasílají do souborných katalogů SKAT a CASLIN. Průběžně rovněž doplňujeme fond společenských her, CD a DVD.

Vyřazeno bylo 3 197 dokumentů. Z toho čtenáři bylo zapláceno 25 titulů, zbytek byl vyřazen z důvodů opotřebování (převážně beletrie) nebo zastarání titulu (převážně naučná literatura). Vyřazené knihy jsou dle zákona nabízeny ostatním knihovnám a pravidelně vystavovány na webových stránkách knihovny. Pokud projeví zájem některé instituce, jsou jim knihy věnovány zdarma, jednotlivcům a fyzickým osobám pak za úhradu poštovního nebo za symbolický poplatek.

Odebíráme 180 titulů periodik.

Organizační a správní opatření

Kontroly:

- Finanční odbor – oddělení kontroly Města Strakonice, veřejnosprávní kontrola za rok 2020. Drobné nedostatky odstraněny.
- Krajská hygienická stanice Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích, kontrola o ochraně veřejného zdraví. Drobné nedostatky odstraněny.

Služby

Kromě základních knihovnických a informačních služeb, které knihovna poskytuje v oddělení pro dospělé, v oddělení pro děti, ve studovně, v čítárně, hudebním oddělení a na Pobočce Za Parkem nabízíme:

- Služby pro zrakově handicapované – máme široký fond zvukových knih z Knihovny a tiskárny pro nevidomé K. E. Macana
- Donáškovou službu pro seniory či imobilní čtenáře
- Zpřístupnění děl nedostupných na trhu (projekt Národní knihovny DNNT)
- Přístup na internet
- Wifi připojení zdarma ve všech prostorách knihovny
- Služby Informačního centra neziskových organizací a Ekoporadny - všeobecné ekoporadenství, poradenství v oblasti neziskových organizací, osvětová činnost (prostřednictvím jednorázových akcí, cyklů akcí a dalších aktivit směrem k široké veřejnosti), přednášková činnost (v roce 2020 probíhala v online prostředí několika streamy a webináři, které hodnotily zejména činnost pracoviště; jeden s mezinárodním přesahem pro slovenskou knihovnu)
- Vydávání dvou časopisů:
 - elektronický měsíčník Kompost – shrnuje činnosti a aktivity podporující trvale udržitelný způsob života, v roce 2021 10. ročník.
 - časopis Kamarád – určený pro děti, vychází 2x ročně v tištěné i elektronické podobě

Novinky

V červnu jsme zprovozili knihobudku (bývalou telefonní budku) v prostoru u kostela Sv. Markéty. Součástí je i elektronická nástěnka, na níž propagujeme činnost knihovny. Podobně jsme v říjnu po dohodě se Správou železnic umístili miniknihovnu v rekonstruované budově strakonického nádraží. Oba projekty mají totožný smysl – dát použitým knihám ještě jednu šanci na nalezení nových čtenářů. Jedná se o knihy vyřazené z fondu knihovny nebo o dary, případně knihovničky doplňují i občané ze svých zásob. Další miniknihovna je již několik let umístěna na Podskalí u restaurace Zavadilka. Vše zaštiťuje naše knihovna - pravidelně místa objíždíme a kontrolujeme jejich stav.

V říjnu jsme podnikli zásadní změnu automatizovaného knihovnického systému. Po téměř 25 letech jsme přešli na jiný systém, jelikož stávající systém Clavius přestal být vyvíjen. Nový systém Koha poskytne knihovně a jejím uživatelům moderní otevřený integrovaný systém podporující všechny současné požadované knihovnické a technické standardy. Tento systém je open source a na budoucím provozu systému, jeho údržbě a řešení běžných provozních úkonů se bude mnohem podstatněji měrou podílet IT pracovník knihovny.

V letech 2021 a 2022 si připomínáme dvě významná výročí našeho zakladatele Josefa Šmidingera (kněz, vlastenec, učitel, neúnavný šířitel českých knih v roce 1843 věnoval městu Strakonice soubor knih k veřejnému půjčování a založil tak knihovnu, která dnes nese jeho jméno). V roce 2021 to bylo 220 let od jeho narození a v roce 2022 to bude 170 let od jeho úmrtí. V této souvislosti byly pořízeny makety zakladatele knihovny, komiks o založení knihovny a propagační materiály – záložky a skládačky.

Regionální funkce

Šmidingerova knihovna Strakonice je pověřena Jihočeskou vědeckou knihovnou k výkonu tzv. regionálních funkcí, čili k metodickému řízení knihoven na Strakonicku. Regionální funkce zajišťuje Oddělení základních knihovnických informací.

Sítí obsluhovaných knihoven v roce 2021 tvořilo 78 knihoven, z toho 10 profesionálních a 68 neprofesionálních. Přehled obsluhovaných knihoven je uveden na webové stránce Knihovny Strakonicka <https://www.knihovnystrakonicka.strakonice.eu/>.

Proběhlo 73 metodických návštěv a 415 konzultací. Při metodických návštěvách bylo najeto 1751 km. Půjčeno a rozvezeno bylo 61 výměnných souborů knih s 8 724 svazky v hodnotě 2 060 061,- Kč.

Bylo zpracováno 79 ročních výkazů obsluhovaných knihoven včetně jejich poboček. Zpracovány byly i výkazy knihoven nezapsaných do evidence MK ČR – Litochovice a Nová Ves.

Výměnný fond určený pro obsluhované knihovny byl mimo jiné nadále obnovován žádanými tituly v nových vydáních, dalšími díly ze sérií, audioknihami. Novinky českých autorů byly nakupovány ve více exemplářích. Přírůstek za rok 2021 činil 2 023 svazků, úbytek 1 069 svazků.

Servis automatizovaného knihovního systému Clavius REKS je poskytován 8 zapojeným knihovnám. Dále je poskytována pomoc se zpracováním knihovního fondu do AKS a tisk čárových kódů a také pomoc při revizi knihovního fondu - půjčení bezdrátových čteček a poskytnutí podrobných pokynů k revizi.

Školení, semináře a porady byly v roce 2021 opět omezeny z důvodu protiepidemických opatření a s nimi spojených obav potencionálních účastníků. V červnu se 3 pracovníci MěK Vodňany proškolili v katalogizaci v programu Clavius. V rámci Týdne knihoven byl zorganizován konzultační den pro obecní knihovny a uskutečnila se také porada profesionálních knihoven.

Aktivity

V roce 2021 jsme uskutečnili 88 kulturních a 65 vzdělávacích akcí - všechny akce naplánované na 1. pololetí byly zrušeny a s postupným rozvolňováním jsme mohli od dubna začít pořádat jen jarní farmářské trhy.

Projekty

- Bookstart – S knížkou do života. Mezinárodní projekt podpory čtenářské gramotnosti u dětí.
- Projekty pro děti: Lovci perel, Pasování prvňáčků na čtenáře, Knížka pro prvňáčka
- Farmářské trhy na náměstí– 11. ročník

Výstavy ve vstupní hale ŠK:

- Výstava prací absolventů výtvarného oboru ZUŠ Strakonice
- Prošívaný svět – výstava prací spolku Otavský patchwork a quilting
- Výstava puzzle obrazů Karla Raby
- Čtvero ročních období – výstava prací klientů stacionáře
- SKV 30 – výstava fotografií k 30. výročí Sportovního klubu vozíčkářů
- Street art a grafika – Tomáš Starý
- Výstava Hele Havel – k 10. výročí úmrtí Václava Havla

Akce

- Festival mluveného slova a poezie Slovoslet, zorganizovaný ve spolupráci se spolkem Jsme Strakonice. Týden nabitý jak uzavřenými tvůrčími dílnami pro děti i dospělé, tak akcemi pro veřejnost
- Osmý benefiční festival zdravé výživy a ochrany zvířat Vegetfest - výtěžek z některých aktivit (bazárek věcí, prodej propagačních materiálů, bazárek oblečení a doplňků, ochutnávky připravené dobrovolníky... - cca 17 000 Kč) podpořil dvě neziskové organizace na ochranu zvířat.
- Kurzy:
 - Kurz tvůrčího psaní se spisovatelkou Věrou Noskovou
 - Fotokurz – cesta k lepším fotografiím
 - Kurzy počítačového školení
 - Kurz wikipedie pro seniory
 - Kurz zdravého veg(etari)anského vaření
 - Seminář Současná česká poezie pod vedením Víta Maloty
- Přednášky:
 - Zelené otazníky – cyklus přednášek na environmentální témata
 - Za přírodou Kanárských ostrovů
- Vícehlasy aneb Mimořádná setkávání s inspirativními osobnostmi. Záznamy z jednotlivých besed jsou vystaveny na youtube kanále knihovny. Hosty byli:
 - terapeuté Mgr. Hana Kotálová a Mgr. Štefan Schwarz
 - šéfkuchař, fotograf a ambasador charitativního projektu Postni se a Erik Siegl z Diakonie Českobratrské církve evangelické
- Zastavení v čase – cyklus zaměřený na poezii a poetickou prózu, v jeho rámci byly představeny ukázky z děl těchto autorů: Jan Sokol, Ferdinand Krch, Jaroslav Hutka, Jan František Hruška, Jan Tichota, Karel Havlíček Borovský, Jiří Grossmann.
- Mezigenerační klub Park – Poznávání - Aktivní odpočinek - Ruční práce – Knížky
- Ledňáčky - schůzky rodin se zájmem o přírodu, tradice a lidové hry
- Literární, informační a knihovnické lekce pro žáky MŠ a ZŠ

- Tvořivé dílny pro děti
- Otevři oči – autorské čtení z nové knihy regionálního autora Jana Žáka
- Paneláky boys - Slam poetry, básníci a slameři Filip Koryta (Dr. Filipitch) a Teodor Kravál
- Zámečky a tvrze jižních Čech, představení nové knihy Jaroslavy Pixové zaměřené na Strakonicko
- Město pro každého - beseda s architektem, děkanem Fakulty umění a architektury v Liberci, programovým ředitelem festivalu ReSITE a autorem knihy Město pro každého Osamu Okamura.
- Rande naslepo ... s knihou
- Úklid Mlýnského náhonu a úklid Staré řeky - veřejné úklidové akce
- Přírodovědné výlety: do Sedlice, do okolí Hartmanic, do Zátoně, do okolí Pražáku, do Radomyšle, do okolí Droužetic

Spolupracujeme

- S Městským úřadem Strakonice na pořádání některých akcí (nejvýznamnější jsou pravidelné farmářské trhy)
- S mateřskými, základními i středními školami ve Strakonici i blízkém okolí (podpora čtenářské gramotnosti a akce neformálního vzdělávání)
- S Muzeem středního Pootaví
- S ZO ČSOP Strakonice na environmentálně zaměřených akcích
- S neformálním sdružením JSME Strakonice (např. pořádání festivalu Slovoslet), místním sdružením Anonymní Alkoholici (poskytnutí prostor pro pravidelné schůzky) aj.
- S jazykovou školou Helen Doron v rámci dětského příměstského tábora – návštěva knihovny, zorganizování úklidové akce veřejného prostranství

Dotace

V roce 2021 jsme od Ministerstva kultury získali 2 dotace z programu Veřejné informační služby knihoven. První z nich byla určena na náklady spojené s přechodem na nový automatizovaný knihovnický systém Koha, což se uskutečnilo ke 4. 10. 2021.

Druhý dotační projekt byl na nákup nových počítačů do studovny a nákup techniky pro tvorbu záznamů vzdělávacích pořadů či pro možnost pořádat vzdělávací a kulturní akce on-line při případném omezení provozu knihovny. Již několik let umísťujeme záznamy vybraných akcí knihovny na náš Youtube kanál. Šanci zhlédnout je pak mají i ti, kdo se nemohli osobně dostavit (největší úspěch s 53 000 zhlédnutími zatím zaznamenaly Vícehlasy s Jaroslavem Duškem a 23 000 zhlédnutí pak měli např. herci Žižkovského divadla Jára Cimrmana Petr Brukner a Miloň Čepelka).

V neposlední řadě jsme využili dlouholetý dotační program Ministerstva kultury Česká knihovna, z něhož jsme pořídili aktuální tituly českých autorů.

Personální záležitosti

Během zpřísněného tzv. lockdownu v období od 2. 3. do 21. 4. 2021 byla upravena docházka zaměstnanců na pracoviště tak, aby byly zajištěny základní služby poskytované občanům a zároveň se s ohledem na zhoršenou pandemickou situaci minimalizovaly jejich vzájemné kontakty. Zaměstnanci v tomto období kombinovali normální pracovní režim s prací z domova.

I v roce 2021 byla v souvislosti s pandemií nemoci Covid 19 zaznamenána vyšší nepřítomnost zaměstnanců na pracovišti, ať už z důvodů nemoci (538 dní) či čerpání ošetrovného (272 dní).

Celkový počet zaměstnanců byl 19 a počet úvazků 18,71

Kvalifikace zaměstnanců:

- VŠ knihovnická 4
- VŠ jiná 4
- VOŠ 1
- SŠ knihovnická 4
- SŠ ostatní 6

Vzdělávání a školení

V roce 2021 zaměstnanci Šmidingerovy knihovny Strakonice absolvovali tato školení, převážně formou on-line:

- Designové myšlení pro knihovny Digitální knihovny – dokumenty nedostupné na trhu
- Mediální vzdělávání a ověřování informací pro knihovny
- Metody kritického myšlení v online prostředí
- Knihovny.cz
- Konference Do černého!
- Celostátní seminář Regionální funkce knihoven v Pardubicích
- Udržitelnost v knihovnách – cyklus webinářů v průběhu roku
- Nástroje pro videokonference
- Personální management
- Knihovna pro děti – práce s dětmi mladšího školního věku
- Trénink paměti v knihovnách
- Mezinárodní knihovnická konference Profese knihovník - Knihovník v přímých službách
- Současná španělská literatura
- Česká recepce německojazyčné beletrie
- Nejnovější německy psaná literatura
- Programy pro online komunikaci
- Základy prezentace knihoven na sociálních sítích
- Sociální sítě a jejich využití při propagaci služeb a šíření informací
- Základy prezentace knihoven na sociálních sítích
- Mapy online ve službách veřejné knihovny
- Kurz pro certifikované trenéry paměti
- Rozvoj venkovských knihoven ve spolupráci s MAS
- webinář Udržitelnost v praxi
- Roční zúčtování záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti a změny daně
- Semináře v rámci literárního festivalu SLOVOSLET

Výsledky hospodaření za rok 2021

Rekapitulace čerpání příjmů a výdajů za rok 2021

Příjmy	Kč	Výdaje	Kč
Celkem	13 847 125	Celkem	13 798 607
Příspěvky a dotace celkem	13 471 280	mzdové náklady celkem	7 604 655
- příspěvek na provoz od zřizovatele	11 230 000	mzdový fond	7 409 385
JK KÚ ČB – příspěvky, granty	2 194 000	-OON	195 270
dotační podíl na transferu	47 280	- zákonné sociální pojištění	2 521 759
		- zák. sociální náklady, školení	197 866
		- odpisy	59 796
příjmy z činnosti celkem	375 845	provozní náklady celkem	3 414 531
-kopírování, laminování	0	- materiál	1 554 881
- popl. čtenářů	281 284	- pohonné hmoty	7 791
- prodej knih, map	2 945	- DDHM	266 784
- prodej zboží	0	- el. energie	278 871
- úroky	0	- voda	18 253
- čerpání fondu	33 941	- topení	649 327
- výnosy z pronájmu	9 000	- služby	571 614
- jiné výnosy z vlastních výkonů	43 755	- opravy, údržby	47 826
vstupenky	4 920	- cestovné	18 874
		- náklady na reprezentaci – pohoštění	0
		-jiné daně a poplatky (dálniční známka)	310

Výsledek hospodaření = 48 518,-Kč

Příspěvek na činnost pro rok 2021 od zřizovatele byl schválen ve výši 11 230 000,- Kč.

Limit prostředků na platy byl stanoven ve výši 6 410 000,- Kč tato částka je včetně náhrad mezd za nemoc.

Příjmy z hlavní činnosti byly plánovány ve výši 556 000,- Kč.

Finanční prostředky určené na elektrickou energii, vodné a stočné, teplo a odpisy v celkové výši 900 000,- Kč jsou účelově určeny a podléhající vyúčtování.

Příspěvek účelově poskytnutých finančních prostředků na zajištění regionálních funkcí knihoven v Jihočeském kraji byl 2 028 000,- Kč, z toho limit prostředků na platy byl stanoven ve výši 1 000 000,- Kč. Všechny finanční prostředky z KÚ Jihočeského kraje byly ke konci roku plně vyčerpány.

Rada města dne 17. 3. 2021 schválila rozdělení výsledku hospodaření za rok 2020 ve výši 226 874,09,- Kč a ten byl převeden do rezervního fondu.

Byl přijat peněžní účelový dar ve výši 7 340,- Kč od firmy ERA a.s./marketing a použit na pořízení cen pro vítěze soutěže pořádané v rámci kampaně „Do práce na kole 2021“.

Rozpočet byl schválen a navýšen o neinvestiční státní účelové dotace z prostředků MK ČR – VISK 3 ve výši 166 000,-Kč a 36 000,-Kč. Uvedené prostředky byly určeny na realizaci projektů „Modernizace školícího centra knihovny“ na nákup techniky pro tvorbu záznamů vzdělávacích akcí pro veřejnost“ ve výši 102 000,-Kč, „Přechod na nový automatizovaný knihovní systém KOHA“ ve výši 64 000,-Kč. Tyto prostředky byly plně vyčerpány. Neinvestiční státní účelová dotace ve výši 36 000,-Kč byla poskytnuta na projekt „Zřízení knihoboxu určeného pro bezkontaktní výdej knih“, nebyla však vyčerpána. Částka v plné výši byla vrácena v lednu roce 2022.

Příjmy z hlavní činnosti dosáhly celkem 341 903,51 Kč.

Roční odpis za investiční majetek v roce 2021 byl ve výši 59 796,- Kč. Odpisy za Šmidingerovu knihovnu činí 12 516,- Kč. Do vyúčtování odpisů se nezahrnují odpisy (47 280,-Kč) za „Revitalizaci Strakonického hradu – II. etapa“.

Účelové finanční prostředky za elektrickou energii, vodné a stočné, odběr tepla byly v roce 2021 přečerpány, a to o částku 29 461,-Kč.

Na zlepšení hospodářského výsledku byl čerpán rezervní fond ve výši 26 601,45 Kč.

Celkové náklady z hlavní činnosti činí 13 798 606,94 Kč a výnosy 13 847 124,96 Kč.

Výsledek hospodaření za rok 2021 z hlavní činnosti je ve výši 48 518,02 Kč.